

I E L T E A T R E

EL TEATRE A MADRID

Una estrena al Reina Victòria

I. Hi ha a Espanya una meravellosa actriu que és, en la seva vida artística, una paradoxa i un miracle: Josefina Díaz de Artigas. Breu, i per a entendre'ns: és l'única primera actriu que fa ús en el cartell del nom del seu marit. Aquest Additament dona a la seva evocació escènica un regust casolà i burgès, com la pilota a la carn d'olla. Ella se'n va vanta i ho té a honor. I el públic ensuma embadalit i bon minyó aquesta oloreta de sopa amb fideus.

Però, conscient de l'imperatiu artístic — pebre de Ceilan — que la seva categoria tan ben guanyada i mantinguda fa gravitar damunt la seva actuació teatral, la senyora Díaz de Artigas — una de les millors ac-

trius de què pot presumir l'escena castellana — sap separar la pilota del pebre. I s'arrisquen, de vegades, ella i el seu marit, a escometre, en el teatre, les ardues aventures per tal de remoure i renovar l'ambient amb aires de fora, fins atrevits i tot.

II. Dues d'aquestes aventures foren les estrenes de *Mari Luz* i de *Liliom*. D'aquesta darrera en servem un regust agredolç, com de mistela agra. Molts creiem, amb aquella santa badoqueria que dona la curiositat intel·lectual, que *Liliom* venia massa tard a Madrid. Resultà, però, naturalment, que venia massa aviat. El públic inicià una sorollosa protesta que fou ofegada per les manifestacions entusiàstiques dels intel·ligents. La batalla fou una caricatura de la foma d'*Hernani*. Els artistes, malgrat l'ovació que reberen, tingueren de retirar l'obra...

III. D'aleshores ençà, aquella pruijosa pugna, no ha minvat. Somorta i latent és la tragèdia que pesa damunt la parella artística Díaz Artigas — Artigas; la corda fluixa que ells van passant amb el balanç de la simpatia. Aquesta simpatia, però, té per al gran públic, aquell mateix regust casolà i familiar de què parlàvem suau. El públic veu, a tothora, en la actriu Pepeta Díaz de Artigas, a una senyora tal com les que més ho siguin: una *Doña Josefina* com una casa. (Hi ha, potser, una secreta, dolça delectança, en les senyores i senyorettes del públic en constatar com pot arribar-se a ésser gran actriu sense deixar d'ésser senyora de casa seva.)

Per al públic madrileny la senyora Díaz de Artigas ha d'ésser sempre, en escena, una dona com cal, modosa, xamosa, sentimental i tendra. I ha de casar-se, invariablement, amb el senyor Artigas, siguin quines siguin les peripècies escèniques que visquin. (Rau aquí la raó que algunes obres no hagin reeixit com era d'esperar.)

IV. Quan la senyora Artigas, per raó de les velleïtats d'una protagonista un xic arrauxada i arriscada, s'esllavissa una mica, el públic sent a flor de pell l'esgarriñança de l'espant i a la boca el mal gust d'un rescalat. Ella té el seu públic i el seu públic la vol tenir a ella tal com l'ha creada.

V. Fins ara — i penso que definitivament — la gran actriu ha reeixit a no defraudar el seu públic, no perdent, però, tampoc aquella alta consideració que, en l'altre públic, li ha guanyat la seva excel·lència interpretativa. Però, al costat de la seva actuació personal, hi ha el problema de la seva significació i la de la seva campanya dintre el moviment i àdhuc dintre la història del teatre espanyol. Enclou això definitivament el cas estimatiu o l'estimació del cas. És la lluita entre els dos públics entorn de la veritable personalitat d'una actriu que, ella mateixa, lluita entre dues personalitats alhora.

L'adaptació de la comèdia hongaresa que amb el títol *Aréveté*, *Susana* i signada per Tomás Borràs i Andrés Revesz varen estrenar ahir dimecres al Reina Victòria, en palesa una vegada aquesta excepcional posició de la il·lustre actriu, ens ha suggerit aquestes consideracions.

VI. Perquè la comèdia té a les primeries i àdhuc, i sobre tot, en algunes escenes de la protagonista, una picantor de cèbete crua, d'api imprudent que va fer temer al públic incondicional. La Díaz de Artigas fent broma i dient atreviments era cosa per a astorar. Però, tot s'arranja bé; l'abrivada taquí-meca que cal i es casarà amb el públic, una vegada més. El seu públic respira. Tot s'ha salvat.

VII. L'actriu resta triomfant, però amb un xic de melangia.

Ella mateixa, no sap ben bé per què, s'ha sentit com doblada. I hom sospitaria, havent-la vist a estones tan ardua i facciosa que se sent com presonera.

VIII. Per acabar d'arrodonir — i tot plegat fa ben xiroi — i per a entendre bé el tarannà d'aquest públic, cal no oblidar que aquest públic, desprecupat preocupadíssim, no ha sabut desprendre al senyor Artigas que en l'obra d'Ibsen *Nora* sortís amb barba. I l'home ho feia per a despistar. Com que allò no podia acabar en casament...

RAFAEL MARQUINA

Madrid, octubre de 1929.

NOVETATS

La filla del Carmesi

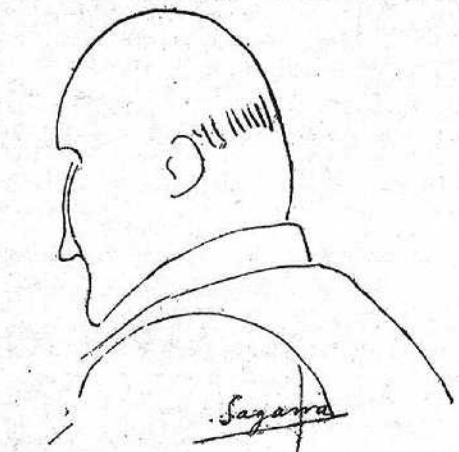
poema en tres actes de Josep M. de Sagarra

Algú va definir una vegada el teatre com l'art més realista. És una teoria que l'èxit del teatre de Sagarra desment a casa nostra. Els majors triomfs de Sagarra han estat aconseguits amb farses o amb drames d'un romanticisme pujat, epilogats, així sí, amb una solució conservadora: a aquesta darrera classificació pertany *La filla del Carmesi*. Cada vegada que, apartant-se d'aquesta fórmula, ha volgut servir al públic la seva desolada concepció de la vida crua, sense un excipient ensucrat — *El desig de la carn*, *Judit* — no ha estat acollit amb el favor tributat a altres creacions seves, d'una ideologia menys precisa. Indubtablement, el públic de teatre no vol realitat, sinó una realitat parcial, tendenciosament esquematitzada. I és natural perquè art, abans de tot, és deformació. Els naturalistes fracassaren perquè confongueren l'art amb la fotografia: al cinema li ha calgut molt intel·ligència per a eludir aquest escull, i no l'eludeix pas sempre.

Avui fer teatre poètic amb dignitat és difícil: no obstant, Sagarra ha seguit aquest camí, i hi ha triomfat. És clar que aquest camí no l'ha pas seguit deliberadament: l'instint l'ha servit molt bé, en decantar-lo a especialitzar-se. Si algú a casa nostra s'hi podia llençar, era ell, per la senzillera raó que l'element poètic no li falla mai. L'èxit d'alguns drames seus (per exemple, *Dijous Sant*) que escènica i no resistien l'anàlisi, no té pas altra explicació que aquesta: un lirisme càlid, generós, el lirisme terral dels seus primers versos, sigui dit sense menysvalorar el seus poemes posteriors.

El que fallava, doncs, en el teatre de Sagarra era la tècnica. Li mancava per tant un element molt important, posat que la tècnica és l'únic que explica com escriptors mediocres com Sardou, per no esmentar-ne d'anteriors i de més actuals, han arribat a l'èxit: la buidor més absoluta s'hi dissimula. Però amb el temps Sagarra ha anat afinant l'ofici, avui és un autor de moltes taulas. Això li permet ara d'especular simplement sobre el valor del drama, sense refiar-se de l'innegable encís del seu vers.

Hem dit això per a situar-nos i per a concloure que Sagarra és avui un dels homes més preparats per a consolidar la nostra escena. L'èxit de dissabte, un èxit sorollós, indiscutible, ho corrobora. Al nostre parer, *La filla del Carmesi* assenyalava un dels moments més felïços del teatre de Sagarra. D'una teatralitat admirable. D'un lirisme més cenyit, despullat de la pompa verbal

Autocriticism de J. M. DE SAGARRA

que de vegades arrossegava el poeta més enllà dels límits de l'escena.

Li ha bastat, en aquesta ocasió, un argument ben simple. Guillem — aquest hereu arrauxat, fatxenda, bona persona sense saber-ho, personatge tan car a Sagarra — s'abruiteix en un celibat voluble: el vi, les batutes de nyeros i cadells, les passavolants, l'amistancada tirànica que aspira a governar la casa... El rampell d'una juguesca el casa amb la noia d'un saltimbanqui, un dia d'embraguessa. La compra per unes unces, com qui es fira: «una dona o altra — pensa Guillem — què més té?, és tan fàcil de desempallegar-se'n». Així és com la Carmesina, una criatura tota àngel, d'una candorositat sorprenent, entra a contèndir, ben inconscient del seu paper, amb la dissipació del marit i la ira de l'amistancada, promoguda serventa de la filla d'un rodamón. Però la bondat i la innocència de la intrusa acaben per vèncer-ho tot: estoven el cor de Guillem i desarmen el braç de Francisca, delicada, que volia menjar en ella el despit del seu afront, i que es decidirà a cedir lloc, avergonyida per la puresa de Carmesina, que farà de Guillem un home nou, redimit per l'amor.

Es una història d'una exemplaritat evangèlica i, alhora, d'una realització escènica molt difícil, per la seva simplicitat mateixa. Perquè la figura de la Carmesina i el seu prestigi fossin admesos, ha calgut un art molt sobri, un llenguatge d'una tendresa infinita. És una de les creacions més reeixides de Sagarra, al volt de la qual ell ha pogut construir un segon acte molt bell, potser el millor del seu teatre.

La filla del Carmesi representa doncs un guany evident. Un guany de tècnica malgrat el tercer acte, d'un moviment escènic una mica arbitrari. I sobretot, un guany d'expressió: cada personatge parla un llenguatge escaient, que serveix el drama i en subratlla l'intensitat.

L'obra fou acollida amb una ovació entusiasta. Sagarra fou reclamat a escena a l'acabament de cada acte i després d'un càlid parlament del tercer. Convidat a parlar, va anunciar que el sentiment de la responsabilitat animarà, ara més que mai, les seves provatures escèniques. És un compromís que obliga Sagarra a l'esforç, que el nostre teatre espera d'ell.

JOAN MINGUEZ

TEATRE NOU

Peter's Bar

drama en tres actes de Ramon Vinyes

Ramon Vinyes té, als nostres ulls, una simpàtica qualitat: és la passió, l'entusiasme, l'aire de lluita que encomana a la seva activitat teatral. Tant en les conferències com en els intervius, com a tot arreu on la seva opinió pot manifestar-se públicament. En Vinyes es produeix amb un to de combat, amb una ànsia proselitista, de fer escola, que contrasta amb l'actitud de discreció i de prudència que generalment adop-

RAMON VINYES, autor de «Peter's Bar»

ten els nostres autors. Defensa la seva obra i les seves teories teatrals amb una empena i una fe gairebé apostoliques. En Vinyes ha aconseguit armar un cert rebombori entre els medis literaris, i això és una cosa que sempre està bé... sobretot si es té al darrera una obra feta que doni crèdit i prestigi a tot l'enrenou que s'ha mogut.

Si algú us conta l'assumpte de *Peter's Bar*, sigui el mateix autor en un intervui, sigui un periodista en la seva crítica, trobareu que el relat que us fan conté una elevada qualitat literària, que comporta una saludable audàcia i una boníssima intenció. Això vol dir, entre altres coses, que el pensament de l'autor anava ben encarrilat i que us trobareu davant d'una obra no gens vulgar. No obstant, resulta que totes aquestes esperances s'esvaeixen un cop heu vist i sentit els tres actes del drama.

Peter's Bar és una bella pensada literària servida per un mal dramaturg. En Vinyes ha cregut, potser, que la grandesa del tema que tractava era prou forta perquè li permetés negligir tot el que podriem dir-ne arquitectura teatral; que la força del drama era tan gran que no calia fer concessions de cap mena per tal que l'obra arribés d'una manera digerible i normal fins a l'espectador.

Doncs bé: resulta que En Vinyes s'ha equivocat. *Peter's Bar* és una sonsònia total, sense concessions. Pesa com un plom i sotmet a una dura prova la resistència del públic. Tots aquells bells somnis que l'autor s'havia fet de crear un ambient, d'encomanar un alè de poesia al seu aiguaforat, s'esfondren davant la llum crua de la batèria. La bona voluntat dels actors i del públic no pot superar la trista realitat d'aquells parlaments inacabables, aquell retorn constant al mateix tema, aquella poca habilitat en moure les figures i crear situacions d'un real interès.

No n'hi ha prou amb tenir una bona pensada. Cal saber-la cuinar, guarnir i presentar-la d'una manera atractiva.

En diverses ocasions En Vinyes ha parlat de la manera com ell entén el llenguatge teatral. Sembla que està molt segur d'haver trobat una bona recepta. Evidentment, tant *Qui no és amb mi...* com *Peter's Bar* responen a una mateixa concepció de llenguatge escènic: una mena d'inflament retòric i transcendental que fa un so buit a les orelles. Els personatges de *Peter's Bar* tan aviat parlen com acadèmics de la llengua, com descendeixen a expressions d'un realisme masclat, del pitjor gust. Citarem, per exemple, una frase que l'autor posa en boca del seu protagonista: *Mireu-lo, tremola com una lloca eixarrancada!* I encara una altra, que diu un mariner, referint-se a Alba, la verge del bar: *Ha caigut com un codony podrit... Xap!*

Les obres que, com *Peter's Bar*, manquen d'acció, s'han d'aguantar gràcies a un diàleg de la més alta qualitat literària. Entre tot el que diuen els personatges d'En Vinyes és realment difícil de trobar-hi alguna idea o imatge que tingui gràcia i suggestió. I no parlem ja de cercar-hi alguna marca sensible i intel·ligent. Parlen, parlen, diuen coses i més coses, sense moure's d'un to de grisor enfarfegada. Ens passem tot el primer acte sentint a dir que Alba, la filla de Peter, és verge; tot el segon, sentint a dir que ja no n'és de verge; tot el tercer, escoltant les repeticions del que s'ha dit en els actes anteriors, convenientment combinades per servir a la nova situació. Breu: la prosa d'En Vinyes no té la brillantor ni la volada lírica suficients per a ésser un bon llenguatge poètic, ni la vivesa i frescor necessàries per fer un bon diàleg natural. Es queda en un entremig fals i encartonat que, ja ho hem dit: fa mal a les orelles.

Algú ens dirà, potser, que comentem amb massa duresa aquestes intencions de renovació de la nostra escena; que demostrem una certa ignorància i incomprensió per als esforços d'alguns autors en pro del teatre selecte.

A aquesta possible objecció podem contestar que el fet d'escriure una obra selecta

no obliga forçosament a que aquesta obra tingui d'ésser una lluna. Alguns dels nostres autors sembla que s'han entestat a demostrar el contrari. És molt fàcil d'escriure una tabarra transcendental i dir a tots els que no els agrada que són uns ases. En canvi, és bastant més difícil de fer una comèdia clara i intel·ligent. No n'hi ha prou amb dir-se renovador; cal demostrar-ho. Tampoc és gens recomanable de despreciar tot el que fan els altres quan l'obra pròpia és inferior a aquesta que encara fan els altres... Per escriure drames transcendents cal ésser un autor genial. Si no, val més posar-se entre els del rengle i... callar.

Peter's Bar tingué una bona interpretació. Enric Borràs arribà a encomanar una certa grandesa a alguns passatges de l'obra. En canvi, estigué deplorable en el final del segon acte, amb aquell truc dels cops de cap a terra. Un actor de les condicions d'En Borràs no ha d'apellar a aquests efectes de galeria. La seva honestat artística se'n ressent de mala manera.

El millor de tots, pel nostre gust, fou l'Enric Lluelles. Molt ben compost el tipus que interpretà el senyor Villagómez. Igualment d'alabar el treball de la senyora Enriqueta Torres.

L'escena molt ben cuidada i ben resolta els efectes de moviment i de color. Molt elogiàble el decorat de l'escenògraf senyor Fernandez, sobretot per la intenció.

I, finalment, una felicitació sincera a l'empresa del Nou per la bona voluntat i l'encert amb què presentà l'obra.

JOSEP MARIA PLANES

TEATRE TALIA

Les indecises, d'Enric Lluelles

Es una mica difícil donar-ne una impressió. A l'obra darrera d'En Lluelles hi ha una barreja evident de la idea, del conflicte humà i la literatura conceptuosa del diàleg, amb avantatge per a la literatura i amb desavantatge per a la claredat de l'obra. Fa l'efecte que les perspectives de la comèdia són trabucades. Primer el diàleg, després la teoria, i al fons l'acció de l'obra. Com si ho veiésseu tot d'escorç.

La «Indecisa» és una senyoreta que es llança als braços del primer passavolant, empena per una fatalitat. Sembla — així ho diu un actor que fa de metge — que es tracta d'un cas clínic. D'aquest és deriva una tesi, en virtut de la qual hom s'inclina a perdonar, no pas gaire clara.

ENRIC LLUELLES

Obra pensada i escrita amb una bona fe absoluta. Potser amb massa. En una obra, de vegades, la bona fe o la sinceritat fa enfocar equivocadament els conflictes que poden derivar-se d'una teoria o d'una idea, i privar de reeixir.

L'autor s'ha entregat a l'obra, empès, diríem, per la mateixa força que ha llurad la «Indecisa» a aquell personatge, que no surt a la comèdia.

Hi ha autors que miren el teatre a través de la guixeta. Altres s'hi posen d'esquena i contemplen les estrelles. En Lluelles és d'aquests.

Home d'inquietuds que probablement encara no han madurat. I un gran desig, dignitat d'elogi, de fugir, d'emancipar-se del casolanisme pairal.

L'actor Giménez no va encertar. Igualment que en *L'Amie de Paris*, accentuava excessivament la nota tràgica, quan el seu tipus era d'home concentrat. Al segon acte pegava cops de puny a la taula. Els altres molt bé. Treballaven amb ganes evidents d'agradar.

JAUME PASSARELL

MUSIC-HALL

PEPE MEDINA I POUSSINET

De l'evolució de l'antic cafè concert vers el music-hall, han escapat, restant el que eren i conservant llur característica, els anomenats «humoristes». El gust del públic haurà pogut canviar, però ells intenten divertir-lo encara amb els mateixos procediments — cuplets, paròdies, etc. — de vint anys enrera. N'he vist, aquests dies, dos: Pepe Medina al Principal Palace i Poussinet al Circ Barcelonès. El primer, com a novetat, féu la imitació de diferents conferenciant; el segon explicà una sèrie de contes drolàtics més vells que l'anar a peu i repeti, amb música, les poca-soltes de tota la seva vida.

Per què els diuen humoristes? L'humor entranya certa finesa, cert «esprít», que no lliga gens amb l'extremada vulgaritat i total absència de fantasia que distingeix a aqueixos bons senyors. Suposa sempre una elegància en les paraules i els gestos i una agilitat de pensament que no constitueixen pas llur patrimoni. A més a més, en l'humorisme hi ha d'ordinari un fons de pietat, amarg, que no trobaríem segurament en les bajanades amb què Pepe Medina o Poussinet pretenen fer-nos riure. Són humoristes, per exemple, Charlot i Joe Jackson.

Malgrat llur denominador comú, el treball de Pepe Medina i el de Poussinet semblen, en aparença, diferents. El de Pepe Medina, home d'excel·lents habilitats, és d'actor còmic; el de Poussinet vol ésser de clown. No hi fa res! Un i altre manquen de qualitat. És un treball bast, polsós. Pepe Medina resulta un comediant de sarsuela, al qual la comicitat d'un Clarel deixaria molt endarrerat, i Poussinet, en lloc de mostrar-se un gran infant, es diria que va ofegar-se amb la seva suficiència.

Jo admiro la traça de Pepe Medina en imitar l'actor Valeriano León. Admiro, també, la facilitat de Poussinet en pronunciar no sé quantes dotzenes de paraules per minut. Però confesso que no em diverteixen, ni m'interessen. No aporten el lirisme i la sensibilitat, la il·lusió i el refinament, de què es nodreix i és ric el music-hall d'avui.

T.

ENTREACTES

Els aparadors de les botigues de Barcelona van plens d'uns cartells anunciant un circ de feres a la Diagonal, amb uns quants centenars d'animals i un miler de servidors de totes les races del món. La descripció hi és completa, i naturalment, per no mancar-hi res, hi està especificat i tot el preu de l'entrada dels possibles espectadors. I aleshores, amb la sorpresa natural trobau que diu: Els menors de deu anys i els mutilats de la guerra, a meitat de preu.

O bé el senyor Gleich, propietari del circ, està malament d'història i no es recorda que En Dato fou el campió de la política de la neutralitat, o bé l'al·lusió deu anar pels supervivents de la guerra d'Àfrica que fan de guarda-passeigs, als quals fins ara només deixaven exhibir-se per les processons de Corpus. Si és així, sempre podran dir que amb el temps se'ls van reconeixent uns certs drets. Ara, a més a més, podran anar a admirar els lleons i tigris del camp d'En Galvany a meitat de preu.

Pel que es veu, s'ha establert una competència entre alguns crítics teatrals barcelonins, a veure quin fa més «gaffes».

En la crítica de l'obra *Peter's bar* que publicava *El Diluvio*, s'anomena sempre *Peter's* el protagonista de l'obra.

Aquest senyor no s'ha informat encara que fins els que no posseeixen l'anglès saben que un nom seguit d'apòstrof i s és una forma de genitiu, que diuen els gramàtics, i que, per tant, *Peter's bar* vol dir el bar de Peter.

Jaume I, 11 — Telèfon 11655

GRAN SASTRERIA LAIETANA
LA DEL RELLOTGE

ELEGANCIA - PROMPTITUD - ECONOMIA

Extens i variat assortit en les novetats que la moda imposa

Veritable i garantitzat tall americà

Trajos estan i fresc, a mida, des de . . . 75 pessetes
Pantalons tennis a mida, des de . . . 18 a 116

TALLADORS DE PRIMER ORDRE

40, VIA LAIETANA, 40
TELÈFON 12446

CINEMA I DISCOS

DE LES NOSTRES SESSIONS

Una xicoteta a cada port

Estrenada com a film de complement, la temporada passada, el film de Howard Hawks *Una xicoteta a cada port*, passà per aquí quasi completament desaperçut, malgrat ésser incontestablement un dels films més reeixits d'entre els vistos darrenament. Creiem doncs indicadíssima la seva inser-

La interpretació, de primer ordre. Victor Mc Laglen crea—i no exagerem—un tipus netament definit que s'imposa amb la força de les coses viscudes. La seva corpulència física, el seu cop de puny solemne i magnànim, imposen l'admiració, mentre la nostra simpatia és guanyada a l'espectacle

«Una xicoteta a cada port». — La protagonista, Louise Brooks

ció en el programa de la vinent sessió que organitzem pel dia 24 del corrent, amb la seguretat de servir a un bon nombre de cinòfils que no tingueren la sort de veure'l i amb la confiança també que els que ja l'han vist no tindran gens d'inconvenient a tornar-lo a veure, ans al contrari.

En el moment actual de la història del cinema, a l'alba del desenvolupament exorbitant del film sonor, el film de Howard Hawks representa una excel·lent *mise-en-scène* del valor expressiu, plàstic i dinàmic del film silent. Amb una tècnica segura i personal, H. Hawks ha realitzat un film saborós, dens i d'una ponderació i finesa admirables.

Admirem tot seguit que aquesta tècnica defugit tot virtuosisme, es vol no precisament humil, però sí subordinada a l'ideal poètic, tot ella orientada vers l'expressió, creant una successió d'escenes, de motius visuals d'una seducció irresistible. Com escrivia Maurois, aquelles escenes resten llarg temps presents al nostre esperit, prova palesa de llur prudent composició.

Sentit absolut i sa dels valors fotogràfics, subtil valoració dels decorats insertats amb perfecta harmonia en el curs del film, utilització dels personatges d'una habilitat extraordinària que sap treure'n el màxim rendiment.

El talent de Howard Hawks s'afirma sobretot per la seva factura sintètica. És precís, però dens; tot just us ha presentat un personatge ja el compreneu, talment com si el coneguéssiu de temps. No insisteix mai, marca els valors justos, economitza les imatges, no dispersa l'atenció, concentra sempre. Aquí escau més que enlloc de repetir allò que un film no val per les imatges que ens proposa, sinó pel que aquestes suposen.

El motiu, ple de detalls pintorescos, dens de psicologia, roda entorn de l'amistat. La dona hi és present per estroncar aquella amistat, però no aconsegueix sinó aferrar-la més. Un film dedicat no al desig, sinó a la simpatia, que sap a vegades ésser més forta que aquell.

Impossible d'assenyalar cap falta de gust, cap satisfacció plebea; el film es manté sempre sadollat de poesia, en una tessitura noble i sana completament satisfactòria.

de tanta bonhomia, candorositat i noblesa. Un puny de ferro i un cor d'or, com deia el títol un punt ridícul amb què el film fou presentat al cinema de les Ursulines de París.

El treball de Louise Brooks és impecable, d'una economia de gestos colpidora a tot ésser-ho. Admirable comprensió de la dona racialment política i cínica, exercint la seva penetrant seducció damunt l'espe-

Victor Mac Leaglen i Maria Casajuan en «Una xicoteta a cada port»

rit desarmat, totalment antagònic, no coneixent per a res la política eròtica i sí només la simpatia generosa i gratuïta, de Victor Mc Laglen.

Una xicoteta a cada port, de Howard Hawks, és un film clàssic. J. PALAU

AL TÍVOLI

La presentació del film sonor

Es per un simple sentit de classificació i de rutina que publiquem aquest article en la secció de cinema. El film sonor és una cosa tan diferent del cinema tal com fins ara l'havíem acceptat, que valdria la pena, i crec que els diaris es decidiran a fer-ho, d'obrir-li un rubricat especial i independent.

Fox Movietone Follies, per exemple, ofereix molta més suggestió a un crític de music-hall que no pas a un de cinema. Allò que en diem el setè art desapareix aquí gairebé en absolut per donar pas a una cosa nova i original, que en podríem dir el vuitè art o el que us en sembli.

Es tracta d'una revista cinematogràfica. Una intriga insignificant per donar lloc a la presentació d'una sèrie de quadros de revista. L'acció, naturalment (recordi's el que dèiem en l'article del número anterior) transcorre en un escenari de music-hall. Tot l'interès de la cosa està en que arribi a perdre la noció que esteu en un cinema; us heu de fer l'efecte que presencieu una revista, superant en tot el possible l'handicap de la manca del color i del relleu.

Hi ha alguns moments en què arribi a tenir exactament la sensació que es proposen donar-vos els autors de l'espectacle. La revista, com a tal (noti's que ja no parlem de cinema) està molt bé i s'imposa més que per la presentació, per la interpretació. Hi ha un número, el *Breakaway*, que és un en-cert formidable de gràcia i de moviment. La música és esplèndida — ens sembla que no trigaria gaire a fer-se popular a Barcelona — i està servida amb una coreografia plena d'agilitat i d'enginy. A remarcar, també un blues deliciós, el *My baby*.

Tot això, si més no, contribueix a donar-nos una idea bastant exacta del que deuen ésser les revistes del Broadway, i de passada ens dona una idea, bastant exacta també, de fins a quin punt són dolentes i antiquades les revistes que se'ns serveixen al Paral·lel.

A remarcar, encara, l'explèndid treball d'un actor còmic, el negre Stepin Fetchit, que era un cirabotes dels estudis de la Fox, i que en aquesta pel·lícula es va revelar com un artista de primer ordre.

De totes maneres, aquesta revista cinematogràfica no és res més que una servil adaptació de les revistes teatrals. A nosaltres ens fa l'efecte que és possible de crear una autèntica revista cinematogràfica, que no tingui res a veure amb els espectacles de music-hall. El cinema es presta enormement a interpretar com ningú, en efectes plàstics, tota l'alegria i el moviment de la música de jazz. En *Fox Movietone Follies* hi hem trobat ja alguns intents d'aquest ordre. Ens referim a aquelles escenes fotogràfiques fetes a base de les cançons de les *girls*, a la polifonia d'imatges que acompanya les cançons del negre i la seva orquestra.

Fins aquí, hem estat en pla d'elogis. Ara cal dir, també, les falles que hem trobat en *Fox Movietone Follies*. I que no són poques!

L'espectacle només resulta entretingut en els moments que representa, tal qual, un número de revista. Tot el demés, que és la major part del film, és una cosa monòtona i pesada. Tota aquella sèrie de diàlegs en anglès es fan insuportables.

En fi: *Fox Movietone Follies* és bastant més entretingut que la pel·lícula de Chevalier. Sobretot, està millor de fotografia i d'interpretació. L'avantatge sobre *La cançó de París* està, però, en que aquest film de la Fox s'apropa més al veritable cinema sonor i prescindeix d'una sèrie de prejudicis i de preocupacions que perjudicaven aquella pel·lícula, a força de voler-li donar un aire normal. — J. M. P.

La pròxima sessió MIRADOR

Com anunciàvem la setmana passada, dijous, dia 24 del corrent, al Cinema Rialto, tindrà lloc la primera sessió de cinema MIRADOR d'aquesta temporada. Hi seran projectats un film d'avantguerra, «Una xicoteta a cada port» i «Le chien andalou», el film de Salvador Dalí i Lluís Buñuel.

En el número vinent publicarem detalls.

PANORAMA DISCOS

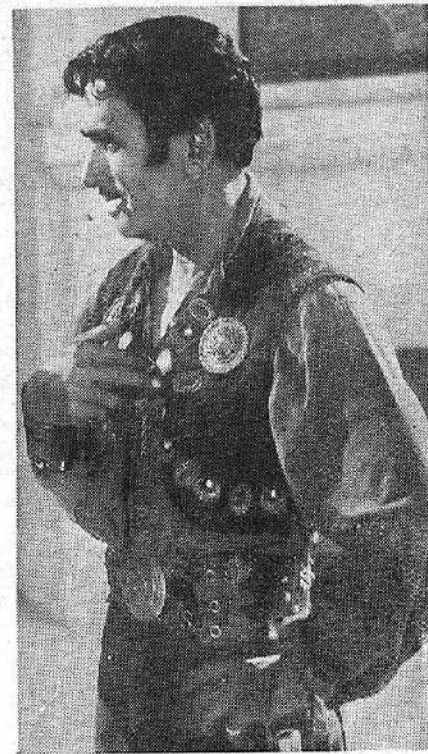
ALS EDITORS

Douglas Fairbanks s'explica

L'home que ha inventat *El lladre de Bagdad*, *El Pirata Negre* i tantes altres delicioses novel·les, diu:

El moviment perpetu entenc que és el principi fonamental del cinema.

Quan era actor de teatre, tenia la impressió que el drama era quelcom d'inert i que el gènere tenia necessitat d'un renovament

DOUGLAS FAIRBANKS

que li vindria d'una injecció de vida trepidant. Després de molt de temps d'obscur treball, vaig arribar a persuadir Mr. Brady, director de produccions teatrals, que l'espectacle es moria d'estancament. Calia electrizar-la.

Mr. Brady, empresari genial, podia dir-me la raó més tard quan veia l'entusiàstica acollida que el públic dispensava a la peça *The Plot*, on jo feia no pocs bots, saltava d'una alçaria de sis metres com una bomba enmig d'una multitud.

Resultat: Mr. Brady féu de mi una «vedette».

L'atletisme fa part integrant i essencial de la meua vida. Em costa tant de caminar quan tinc la possibilitat de córrer! M'és molt difícil de penetrar en una habitació o baixar una escala d'una manera ortodoxa. Acostumo a pujar les escales saltant els graons de tres en tres si no més, i les baixo lliscant com una criatura per damunt de les baranes.

He nascut sota el signe del salt i per això salto, boto i corro quan vaig de casa al studio.

Aquesta energia, aquest «nervi» que al·ludia ara mateix, aquesta divina activitat i agilitat, aquesta «voluntat de puixança», em permeten resumir-me a mi mateix el rol que m'he atribuït de trobador d'històries animades.

A fe meua, jo sóc una mena de joglar, d'inventor de balades a la manera del segle xx, un camarada bon vivent, un foc follet, un ésser d'argent viu que en menys de trenta segons pot fer la volta al món i invitar el públic a seguir-me al país meravellós de l'aventura i de la fantasia, on el Temps no és sinó il·lusió i on l'Espai no existeix.

Títols

El que passa amb els títols dels films és d'allò més xocant. Sembla que el més natural i lògic fóra que un film portés sempre arreu el mateix títol, el títol d'origen; el que els que l'han fet i el venen han considerat just. Doncs ja sabem que les coses no passen així, sinó que la majoria de films tenen a cada país un títol distint, cosa que dificulta extraordinàriament l'ur identificació. Encara que ja quasi tothom ha tingut ocasió de remarcar-la, delatem aquesta arbitrarietat que atempta al respecte que es deu a l'obra d'art i representa una presa de pèl al públic.

Hem sentit com a excusa a aquesta conducta que cal adaptar els títols a la psicologia peculiar de cada país. No direm que en alguns casos aquesta política amb miras al negoci, no sigui una certa justificació, però unes excepcions no justifiquen la regla, més que més quan el canvi és quasi sempre barroer i el títol inadequat, falsejant àdhuc l'orientació ideològica del film.

Barroers: En una sola temporada llegim: *Flor de capricho*, *Flor de cabaret*, *Flor del desierto*. Cap d'aquests films no parlava de flors en el rètol original. És que els senyors encarregats d'aquesta tasca es creuen que tots els que anem al cinema ens delectem llegint Lluís de Val o Pérez Escribà?

L'altre dia poguérem veure un film anunciat: *Señoras, échense algo encima!* Encara ara no sabem per què porta aquest títol maliciós. El film, dit sigui de passada, era excel·lent, però el títol era per apartar-ne la curiositat de bona part del públic que té la suficient cultura per no voler deixar-se sorprendre per un sàinet vovillese de per riure.

No volem fer aquí una llista de títols canviats, tot i tenir la seguretat que fóra una cosa ben pintoresca. En tenim prou amb fer constar la nostra protesta contra aquest costum arbitrari.

La matèria del disc. — Com gairebé tothom sap, els discos són fets, almenys en la part exterior per alguns, en altres tota la seva espessor, de goma laca més o menys pura. No se'ns podrien donar alguns enregistraments més delicats, més tènues que els altres, sobre la matèria més perfecta, encara que fos sensiblement més cara? Per un tiratge limitat, per subscripció, amb matèria de luxe. Coneixem alguns enregistraments de piano molt remarcables, de Wilhelm Kempff, que esdevindrien veritables obres mestres.

Discos de jazz. — Cada any, de la gran multitud d'aïres de dansa llançats pels principals jazz-bands, alguns trossos arriben a ésser èxits de debò. En menys d'un mes dins el món sencer, són cantats, executats, de vegades assassinats, pels instruments més variats. Però succeeix alguna vegada que el discòfil els reclama en va al seu subministrador habitual, que li respon importunament: «No, senyor, encara no és enregistrat!» Els editors podrien demanar a llur Comitè d'enregistrament de tenir-los una mica al corrent dels aïres a la moda. Això els permetria o bé d'enregistrar a temps aquests aïres d'èxit, o bé de fer sobre els repertoris estrangers una selecció més judiciosa.

Obres completes en àlbums. — Nosaltres veiem amb plaer els editors com generalitzen el costum d'oferir un àlbum de cada simfonia, òpera, concert, quartet, etc... complet. Així i tot les cobertes d'alguns àlbums no porten el retallat circular que permet la lectura de l'etiqueta dels discos que conté. Hauríem d'insistir encara perquè aquestes etiquetes siguin acompanyades d'un text traduït donant indicació precisa de cada cara.

A propòsit d'això, insistim també perquè les etiquetes de tots els discos siguin traduïdes.

Per fi, per tots els trossos de cant estranger, almenys pels continguts igualment en àlbum, l'etiqueta podria portar el text original i la traducció juxta lineal.

Discos per a infants. — Existeix una sèrie d'una cinquantena de discos per a infants presentats en àlbums de quatre discos, essent acompanyat cada àlbum d'una sèrie de vuit imatges amb el text de cada cara imprès a l'altra fulla. Desgraciadament aquests àlbums, anomenats *Little Tots*, no contenen més que discos anglesos. Un dels nostres editors es decidiria a fer una sèrie semblant de discos per a infants en la nostra llengua?

SERGE DU NIZA

DISCOS Broadcast

El major stock

Preus únics a 5 i 6'50 pessetes

CASA ALEMANY

Via Laietana, 39 - Tel. 12756 - BARCELONA

— Doneu-li un cataplasm.
— No pot ser, doctor, vomita tot el que pren.

(Fantoche, Mèxic.)

— Au, a can taps! Una altra conferència sobre la cria del be!

(Passing Show.)

NO són culpables! Foren les

LLAMAS DE JUVENTUD

que els impulsaren!

AVUI

vegi vostè aquesta Selecció Gran Luxor Verdaguer (fora de programa) al

KURSAAL i CATALUNYA

BILLIE DOVE

LARRY KENT

LOWELL SHERMANN

Banyeres Cardona. Vergara. 1

DE LES ARTS

COMENTARIS DE L'EXPOSICIÓ

XI

Davant del restaurant *Ambassadeurs* hi ha un dels sortidors més màgics, més espectaculars i més divertits que el nostre genial enginyer Carles Buigues ha realitzat. Si fos un brillant cronista, segurament que, davant d'aquest sortidor, se m'acudirien imatges avinentes d'alguna nit, entre les «mil i una» o bé quatre gotes de mitologia més o

en, arregar. La recomanació que vaig fer, dijous passat, referent a la manera com els suecs exhibien llurs objectes, és, en aquest cas, oportuna: entrem en el pavelló per a veure els productes de la casa Rocalla i quan som dintre els trobem exhibits d'una manera que fan nosa al luxe decorativisme; sembla com si aquells exemplars de la casa, col·locats per terra, han de servir, d'a-

En l'interior trobarem el Sant Jordi d'En Llimona, el qual era exhibit, abans, a ple aire i moltes coses interessants exposades. Entre les maquetes d'edificis en projecte de la nostra Diputació, cal assenyalar d'una manera distingida, la de la Casa Provincial de Maternitat de la barriada de Les Corts, projecte de l'arquitecte J. Goday. Encara que la nostra intenció no siga comentar els objectes exhibits, val la pena de remarcar una tela admirablement brodada i rotulada «Cataluña gloria española». Per a comprendre l'elevat simbolisme de la seva composició cal llegir el lleter que diu: «En el floreciente suelo español levántase el monumento cuya base simboliza España; descansa en tan sólido sostén la región catalana sus cuatro provincias; apoyándose en la Nación está la Monarquía sosteniendo la abundancia de riqueza española y acompañada del león simbólico de la fuerza y nobleza de la raza hispana.

La Seo leridana y su campaña cuna de la idea.»

Segons diuen, l'autora d'aquesta preciositat, senyora Dolors Abadal, Vda. de Sirvent, va estar trenta quatre anys per brodar-la; no se li pot negar, doncs, la recompensa a la santa perseverància.

Els magatzems «Jorba» han tingut la pensada d'edificar una torre amb les lletres del seu nom. Per a servir de reclam en una Exposició, això és una pensada com una altra factible d'interpretar-se amb certa novetat, però malauradament, han fracassat en la realització de la pensada.

Reproduïm, avui, l'admirable Palau de la nostra Ciutat, perquè en el dia que varem parlar-ne no estava terminat. Ara, hem entrat per a conèixer el seu interior i n'hem sortit entusiasmats. La nostra emoció ha estat profunda al contemplar les diverses edicions medievals del famós «Consulat de Mar».

Esser en aquell temps. Quin somni benaurat!...

MÀRIUS GIFREDA

EXPOSICIÓ INAUGURAL A LA SALA PARÉS

La temporada passada — en aquesta prestigiosa galeria d'art — va cloure's amb una exposició col·lectiva dels artistes de la casa, la qual fou, en el seu temps, comentada en aquestes pàgines. Però com que el moment en què fou exhibida no era prou avinent, el propietari de la sala ha cregut — amb molt d'encert — repetir-la com a inauguració de la temporada. La repetició no ha estat, però, amb totes les mateixes obres. De Domingo, Mallol, Mompou i Sisquella hi ha una nova tela amb les característiques essencials de cada artista.

Ens plau tornar a insistir sobre la importància d'aquesta exposició i recomanem, altra vegada, als nostres lectors que la visitin, tant si ja l'han vista com no, car és poc freqüent, dintre el nostre panorama artístic, trobar en una mateixa sala un acoblament seleccionat d'un dels sectors més valuosos de la pintura catalana contemporània.

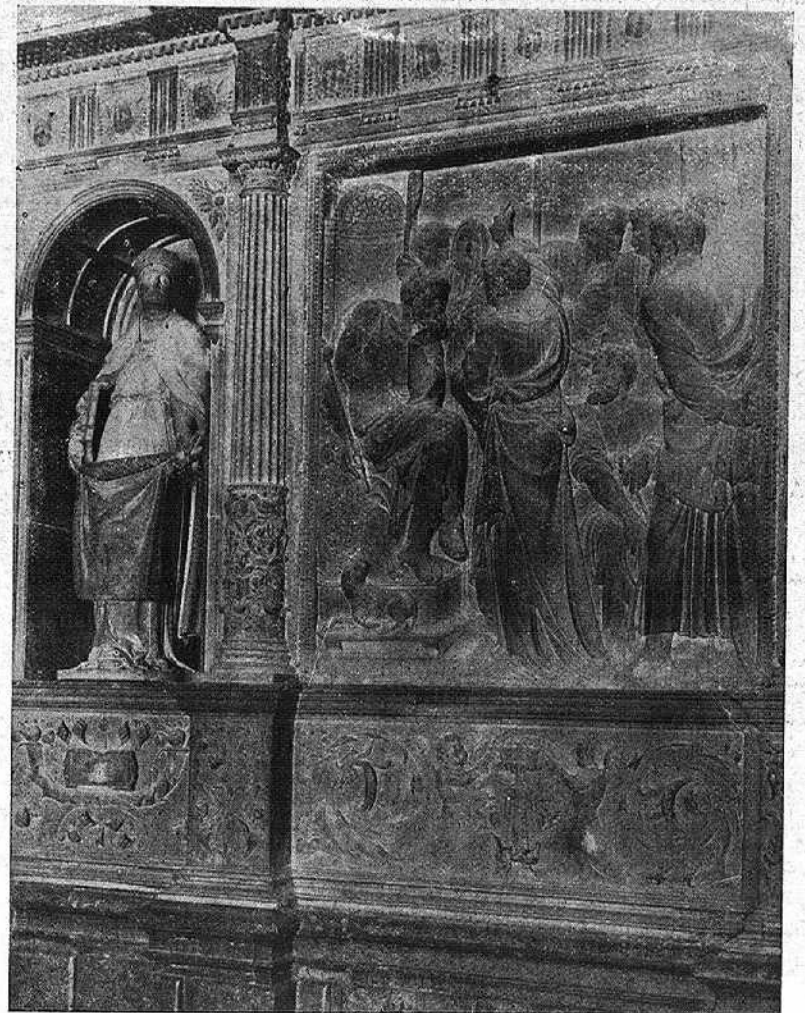
L'escultor Ernest Maragall presenta una nova escultura, per la qual veiem que continua ascendint en l'ofici. Per un escultor tan jove com Maragall, aquesta obra és un resultat que demostra les possibilitats prometedores de l'artista. I això és un fet que cal subratllar amb entusiasm, perquè, ara que som en l'època de les urbanitzacions, els bons escultors ens fan molta falta. Millor dit, d'escultors de vertadera solvència artística ja en tenim, el que evidentment manca és el criteri seleccionador que destrui el gra de la palla, i que ens alliberés, per tant, de les insulses escultures que ja han sortit... i de les que sortiran.

M. G.

Deu nos en guard d'un ja està fet

Si algun benaventurat ciutadà, d'aquesta felicitat Barcelona s'arriba a fer alguna il·lusió sobre l'eficàcia que hagués pogut tenir la protesta que alça entre totes aquelles persones de solvència i de responsabilitat i d'un reconegut amor a les nostres coses, la presentació al públic del desgraciadíssim primer projecte del trasllat del cor de la nostra Seu, haurà vist, malauradament, com anava equivocat de mig a mig; com davant de la fúria litúrgica, endegadora, restauradora i redreçadora no hi ha arguments ni sentiments que hi valguin. Haurà estat sorprès amb la descarada i provocativa nota inserida a la premsa ja fa uns quants dies, en la qual es donava compte de l'exhibició a la lli-

No podem comprendre de cap manera tampoc que essent com és l'Església l'entitat espiritual que té més facultats i possibilitats i que per la seva mateixa naturalesa és la que més hauria d'atendre a la conservació de totes aquelles coses que formen el cos de la tradició i la vida dels homes, les quals amb subtilíssim tacte en moltes ocasions ha sabut, no tan sols no destruir, sinó incorporar amb amorosíssima sollicitud al si d'ella mateixa, amb tot i que de vegades ha obrat d'aquesta forma en coses que han estat força difícils de justificar — parlarem de les horroroses imatges que es veuen per tot arreu i de la cavalcada del Congrés missional? — es trobi avui representada pel nos-

Detall del Trascor de la nostra Seu

beria Subirana de la Porta-Ferrisa d'algunes pintures i fotografies mostrant diversos aspectes del que esdevindrà l'interior de la catedral de Barcelona després del desús dit trasllat. Tal com era abans, segons diuen uns retolats al peu d'aquelles pintures i fotografies, per fer-se càrrec de les quals es necessita una ben forta dosi de bona voluntat.

Fa uns dies Joan Sacs a *La Publicitat* llençà el seu crit d'alarma davant de l'irreflexiu agosament que tradueix aquella nota i l'exhibició d'aquells projectes, per les quals coses es veu com el nostre venerabilíssim Capítol catedral està disposat a passar damunt de les innumerable consideracions de tot ordre que s'arribaren a presentar contra el nefast projecte quan la seva primera presentació al públic barceloní. A aquesta veu d'alarma no ha respost fins ara, que nosaltres sapiguem, més que Ferran Soldevila amb un digne i apassionat article en el mateix diari i en el qual expressa la seva impossibilitat — que per nosaltres ho és també — de comprendre quines poden ésser les poderosíssimes raons que induïxen el nostre capítol en proposar-se portar a terme aquest horrorós esbottament.

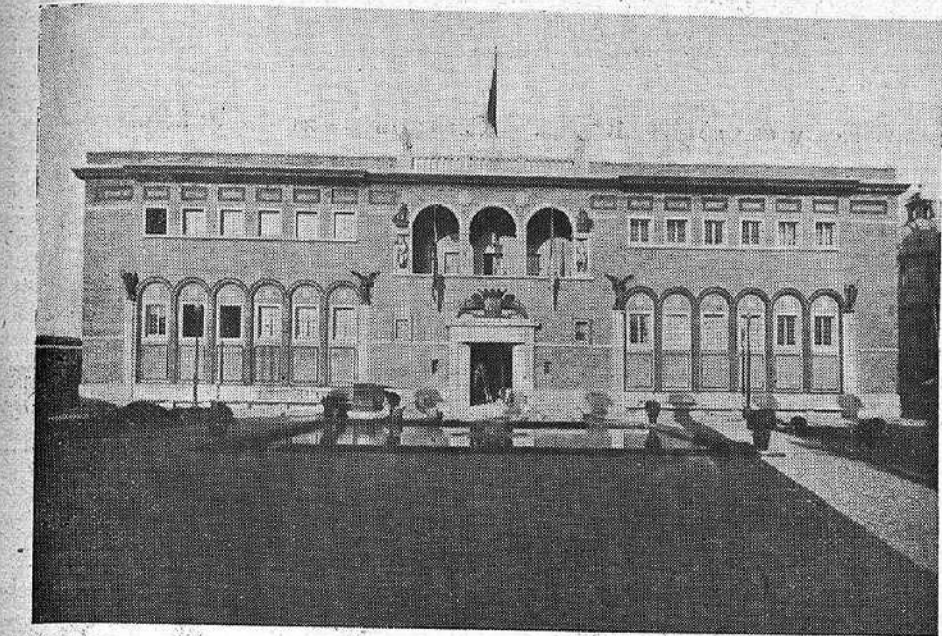
No dubtem que és mogut per la més gran bona fe que hom projecta aquesta destrucció. De totes maneres, és ben significatiu que les úniques veus que s'han alçat per defensar-la provenen de persones — respectabilíssimes — que per llur estat i situació s'han de considerar necessàriament obligades al sacrifici de tot sentiment artístic, arqueològic o històric en favor del litúrgisme que sembla imperar avui en els cercles eclesiàstics.

tre Capítol — en la impossibilitat que pretén demostrar de continuar consentint aquesta infracció a l'estricta litúrgia que representa la situació del cor al centre de la catedral de Barcelona, fet i col·locat en èpoques d'una religiositat per tothom reconeguda com a força més profunda i seriosa que la d'ara.

Hem vist rebatre els arguments en contra del projectat trasllat amb anècdotes i dites enginyoses, amb pensaments de «filosofia barata» i «sentimentalismes de barriada» i brometes per aquest estil — un estil que tots coneixem de sobres —, per arrodonir el qual no hi faltava sinó el contundent *fus abundi* expressat d'aquesta manera: «...el cor de la Seu no pertany a cap gremi de crítics d'art [evident, senyor, evident!], sinó que pertany al Capítol catedral presidit pel bisbe, que és la institució eclesiàstica a la qual l'única propietària, l'Església, l'ha confiat».

Conviendria potser demostrar la legitimitat d'aquest argument, però ens sembla, senyors endegadors, que ens haurien pogut fer grat de tots els altres quan podien adreçar aquest, de tant de pes que es pot dir veritablement que tanca de cop.

Joan Cortes i Vidal

Pavelló de la Ciutat de Barcelona

menys sentimentals. Perdoneu, doncs, que no arribi a l'altura de les circumstàncies i sols transcriu, en nom de tots els barcelonins, el nostre agraïment al senyor Buigues per la seva meravellosa aportació dels jocs d'aigua i felicitat als amics Ventalló i Regasol per haver organitzat el merescut homenatge, de divendres passat, a l'eminent enginyer.

Continuant la nostra ruta començarem, avui, pel pavelló de la casa «Rocalla». D'aquesta construcció, la única cosa, veritablement lamentable és l'escultura aqüestre i alada de dalt de tot de la torre. Tot el restant es pot catalogar en la secció més o menys encertada del «decorativisme» modern iniciat en l'any 1925. En l'interior, aquest decorativisme és massa acusat i per tant comença a

quí uns dies, per terminar la construcció de l'edifici.

El pavelló de la casa «Asland» és un encert. La forma triangular de la torre, no és pas arbitrària, sinó que respon a la màxima visualitat de les dues cares — on s'inscriuen les lletres del nom de la casa — orientades, convenientment, a les dues visuals de l'avinguda. Cap al tard, quan aquesta torre està il·luminada és, encara, més agradable i de bona originalitat. En la part inferior una sala de planta poligonal amb grans obertures. Les característiques plàstiques del ciment armat han estat convenientment acusades en aquest pavelló. En el seu interior fa bo d'estar-hi, sense que enyoreu la manca dels motius ornamentals. L'enhorabona, doncs, a la casa «Asland» i al senyor Conforto, projectista de l'obra.

Un dels llocs més avinentes per a disfrutar d'un bon punt de vista era al peu de l'escultura de Josep Llimona que ja fa molt temps fou instal·lada i, naturalment, al emplaçar-hi el Palau de les Diputacions ha estat com la caiguda del teló en l'escenari que es representava el panorama impressionant del pla del Llobregat.

Aquest petit espai «teatral» ens pot servir per a continuar comentant aquest palau. Perquè, no us recorda qualsevol dels telons de boca que hauréu vist en algun teatre fora o de barriada? Jo, no sé on, però asseguro que ja l'he vist pintat amb unes quantes nimfes, a primer terme, dansant, esbarradament, al voltant d'un centaure encabritat, un jardí paradisiac de xiprers retallats a segon terme i un artístic palau en el centre de la perspectiva molt semblant al Palau de les Diputacions.

“LA PÈRGOLA”

EL RESTAURANT DE MODA

Situat
davant la meravella d'aigües lluminoses
prop del Gran Brollador

COBERTS A 12 PESSETES
BANQUETS

ORQUESTINA VERDURA

Telèfon 33924

Vda. de Josep Ribas

MOBLES I DECORACIÓ

CASA FUNDADA L'ANY 1850

Consell de Cent, 327 i 329. Telèfon 14657.-BARCELONA

Rapte d'una noia moderna

(Life.)

— Tu si que ho tens bé, que et pots tallar les ungles sense treure't les sabates.

(Berliner Illustrirte Zeitung.)

El retorn del pescador mal sortit. — Què crideu tant? Vós al capdavant heu pescat alguna cosa!

(London Opinion.)

El guarda. — Ja esteu tornant aquest peix a l'aigua, si no... El pescador. — Si no l'he pescat; només és l'esquer.

(London Opinion.)

FAIANÇA CATALA

VIDUA DE SANTIAGO SEGURA

Extens assortit en serveis
per a te.

Vaixelles i Cristal·leries

PRESENTACIÓ EXQUISIDA

Corts, 615 & BARCELONA

Feu fer els vostres gravats en la

UNIÓ DE FOTOGRAVADORS

CORTS, 481 : Telèfon 33421

OFICINA INTERNACIONAL DE PATENTS I MARQUES

Josep Torre de Mer Sanromà

Advocat

Balmaes, 66

Aragó, 225

Telèfon 70873

Exposició Internacional de Barcelona

Oberta fins a les dues de la matinada

Palau Nacional

ENTRADA AL MATI GRATIS
ENTRADA A LA TARDA 0'50 PTES.

Han estat posats a la venda els carnets de 25 entrades, al preu de 22,50 pessetes.

Aquests carnets són vàlids per a tots els dies. Es tallarà una entrada del carnet els dies que valgui una pesseta, i els dies que l'entrada al recinte sigui de dues pessetes es tallaran dues entrades dels esmentats carnets.

Les persones posseïdors de carnets antics d'entrada al recinte de l'Exposició podran fer-ne ús, des d'ara, en la forma següent:

Els dies que l'entrada al recinte de l'Exposició valgui dues pessetes, per cada fulla només podrà entrar una sola persona.

Els dies que l'entrada al recinte sigui d'una pesseta, per cada fulla podran entrar dues persones.

Poble Espanyol Setmana Sueca

Palau de Projeccions Presentació d'Art

Divendres, dia 11 d'octubre, a les deu de la nit: Presentació de LEA NIAKO, amb les seves danses històriques i representatives.

PROGRAMA

1. Dansa xinesa	Von Siede
2. Valse	Fritz Kreisler
3. Dansa de les Espases	Franz von Blom
4. La Demoiselle Elue	Claude Debussy
5. Dansa grega	Jules Massenet

DESCANS

6. Arabesque	Claude Debussy
7. Flor exòtica	P. Txaiuowsky
8. Indovina	P. Txaiuowsky
9. Marxa fúnebre (Sigfrid)	Ricard Wagner
10. Herodiade (dansa de Salomé)	Jules Massenet

Aquest programa podrà ésser alterat per qualsevol motiu imprevist.

PREUS

Butaques primer pis	3 ptes.
Butaques pati	4'50 "
Llotges	35 "

Palau d'Arts Decoratives

TORNEIG INTERNACIONAL D'ESCACS

Cada nit, grans partides d'escacs, per notables professors

NOTES. — El públic no podrà entrar al recinte amb cistells, farcells ni paquets voluminosos.

No serà permès de menjar en els bancs, jardins, places, escales, etc.

La consigna per als farcells petits queda establerta a les portes de la Plaça d'Espanya, fora del recinte.

Ha estat posat a la venda al públic el carnet per a tota la temporada, al preu de 70 pessetes.

Cada dia, llevat dels divendres a partir de les nou de la nit, l'entrada al recinte de l'Exposició serà d'UNA pesseta.

A tots els senyors mestres que vulguin visitar l'Exposició acompanyats dels seus alumnes, se'ls concedirà el 50 per 100 de descompte en l'entrada.

MATA: Moscas, Mosquitos, Polilla, Chinchies, Cucarachas, Hormigas, Pulgas

AIGUA DE ROCALLAURA

La deu més rica del món

Si vostè pareix d'Albuminúria, Litiasis àcida (mal de pedra), Bronquitis paraneumotoses, Nefritis crònica, es curarà radicalment amb

AIGUA DE ROCALLAURA

S'expèn amb ampolles de litre i de mig litre i en garrafons de vuit litres

Distribuidors generals

FORTUNY, S. A.

CARRER HOSPITAL, 32, Y SALMERÓN, 133

ASSUMPTES FISCAIS I ADMINISTRATIU

Director

Carles Ossorio

personal tècnic - comptable

Layetana-18-pral.B

Especialitat industrial i utilitat

Abonaments

Visiteu a l'Exposició el carro de

Caricatures pròpies: 10 ptes. Caricatures Exposició: 35 ptes.

Av. del Marquès de Comillas (davant el Poble Espanyol)

Telèfon 34482

Demanau

BABY-LAX

El millor
Laxant-Purgant

Societat Espanyola de Carbur Metàl·lics

Correus: Apartat 190
Telef.: "CARBUROS"

Mallorca, 234
BARCELONA

Telèfon 73013

CARBUR DE CALCI, Fàbriques a Berga (Barcelona) i Corcubion (Corunya) :: OXIGEN 99 % DE PURESIA, Fàbriques a Barcelona i València :: ACETILEN DISOLT, Fàbriques a Barcelona, Madrid i València :: FERRO MAGNESI i FERRO-SILICI :: SOCARRIMAT i SECAT de fils i pessas seda, cotó i altres teixits :: CALEFACCIÓ INDUSTRIAL de laboratoris i domèstica :: GENERADORS, BUFADORS, MANOMETRES, materials d'aportació per la SOLDADURA AUTOGENA

Pressupostos, estudis, consultes i assaigs, gratis

Pastilles ASPAIME

Curen radicalment la TOS
perquè combaten les seves causes

• Catarros, ronquera, angines, laringitis, bronquitis, tuberculosi pulmonar, asma, i totes les afeccions, en general, de la gola, bronquis, i pulmons. — Les Pastilles ASPAIME són les receptades pels metges. — Les Pastilles ASPAIME són les preferides pels pacients. — Les Pastilles ASPAIME es venen a UNA pesseta la capsula en les principals farmàcies i drogueries.

Especialitat-Farmacèutica del Laboratori SOKATARG
Carrer del Ter, 16 - Telèfon 50791 - BARCELONA

Subscriuiu-vos a MIRADOR

SETMANARI CATALA

Palai, 62. - BARCELONA

BUTLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

En

que viu a

carrer n.º se subscriu a MIRADOR

pel preu fixat de 2'50 ptes. trimestre.

de de 19

Signatura

En ficar-se al llit

El dia ha estat dur i us prepareu a una nit de repòs que tanta falta us fa. Però temeu allò de cada nit: dues hores estossegant, sofocant-vos, sense agafar el són. Us heu passat el dia fumant, i la vostra gola irritada, amb l'escalfor del llit, és escomesa de forts accessos de Tos.

Puix coneixeu el perill, preveniu-vos. Tingueu avinent una capseta de PASTILLES del Dr. ANDREU, eficacíssimes contra tota mena de Tos. Cada nit, en colgar-vos, preneu una Pastilla i deixeu-la fondre a la boca. En resultarà un gran calmant per la vostra gola i els vostres bronquis, i podreu descansar tranquil.

Fumeu si us plau. Però preveniu-vos amb

Pastilles del Dr. Andreu

